

L'ESPURNA

Franqueig concertat

Segona Epoca. Any II. Núm. 111.

Girona, divendres, 26 de març de 1937

EDICIÓ DE LA TARDA

«Cal nacionalitzar les terres, els ferrocarrils, les mines, la banca; del contrari, en el termini d'un parell de mesos, la contrarrevolució se rà tan ferma que serà tard per barrar el pas al feixisme.»

Maurín — 16 juny 1936.

(«Diario de Sesiones»)

PORTANTVEU DEL P.O.U.M. A LES COMARQUES GIRONINES

Govern Obrero!

Que ha fet i què n'hem fet del Govern fort? Fa una colla de setmanes, naixia a so dels timbals i de les tenores reformistes i sota els auspicis de la benedicció burgesa. El P.O.U.M., aquest partit «esgarri-cries», ja no és Poder, ja no torpedeja els acords que, en les reunions del Consell, «oficialment» acceptava, i, en canvi, el Govern fort, aquell Govern constituït per governar, s'està revolcant enmig la impotència i morirà sense haver trobat, encara!, el centre de gravetat necessari per establir-se i treballar.

El Govern anterior fou víctima de les entremaliadures del grupet trotskista de Catalunya, que sabotejava, que conspirava: que deia sí i després, es feia la llei al seu gust i pel seu compte.

El Govern nou era el Govern de la Victòria

Si la Victòria, però, de la victòria contrarrevolucionària.

Al seu haver, no pot apuntar-se'n ni una. Al seu debitum, una pila de malifetes imperdonables: la prostitució de la justícia revolucionària, la dissolució de les Patrulles de Control, la penyora i la suspensió de «La Batalla», la venda, al Govern Central, de l'Exèrcit de Catalunya.

Lluny de «pacificar» els esperits, el desordre públic s'ha accentuat i la cinquena columna ha pogut treballar sense entrebancs. Dos exemples: La Fatarella i Centelles.

Mentre s'obrien les portes de bat a bat a feixistes i a filo-feixistes, es bramaven tota mena de penjaments contra els Comitès sense altres fonaments de causa que la d'ésser Comitès. Registrem un fet culminant: l'empresonament del de Llerca.

El Govern fort ha estat el més malaltís i feble dels Governos nascuts des del 19 de juliol ençà.

La classe treballadora ha perdut, sota el seu regnat, una colla interminable de batalles. El reformisme, la petita i, fins i tot, la gran burgesia, ha estat un reconstituent de superlativa eficàcia que li ha permès refer-se de les sotragades d'aquell maleït juliol.

Empresonar un Comitè, es avui, cosa fàcil i planera. Empresonar un terrinent «isidrista», serà prompte, un atreviment contrarrevolucionari i faciós.

Si, en la constitució del Govern següent, s'augmenta en fortalesa, augurem la clausura despietada de tots els Centres de la C. N. T. i el P. O. U. M. i en conseqüència, la solemne apertura de totes les capelles, temples i convents.

Les granotes reformistes demanaven un Govern fort.

Els Governos forts, autènticament forts, no viuen en crisi latent ni moren als quatre dies de la naixença.

Es hora que la classe treballadora imposi el seu Govern, un Govern Obrero amb un doble objectiu: barrar el pas a la contrarrevolució i reconquerir les posicions perdudes per tal de guanyar la guerra i fer la Revolució Socialista.

Ho volen les joventuts revolucionàries, ho exigim nosaltres, ho imposarà el proletariat, que en definitiva, és l'únic que té dret a tots els drets.

El reformisme preté reconquerir més posicions. Alerta!

Los Reclutas se incorporan

La vida de nuestra ciudad, de por si gris y monótona, se ha visto animada repentinamente hace dos días. Los autobuses y trenes nos han traído unos miles de jóvenes. Brazos y vidas arrancados al campo, al taller y a la fábrica. Material humano para la guerra, único material que hemos tenido en abundancia... Reclutas que pronto serán soldados.

Observadlos. Dan la impresión de estar alegres. Sus gritos y risas ocultan la preocupación que llevan en el fondo, hacen como si quisieran olvidar el sacrificio que les espera. ¿Qué pensarán esas cabezas, que pensarán estos hombres al incorporarse para hacer la guerra?, se pregunta uno al contemplarlos.

Su mentalidad no es, realmente, la de los milicianos que se enrolaron por su voluntad al principio, tras el entusiasmo encendido del ideal. Se movilizan obedeciendo a una ley. Van a cumplir un mandato del Gobierno. ¿Con gusto? ¿Con la convicción serena y bien formada de la misión que van a cumplir?

Van a formar la base de ese ejército regular, neutro, apolítico, cuyas excelencias nos cantan ciertos partidos, al que, jamás, el soldado tuvo el me-

nor afectó. La mayor alegría de todos fué siempre el abandonarlo.

—Yo no soy guerrero—, me decía uno de ellos con toda naturalidad.— Odio al fascismo pero me repugna tomar el fusil. Voluntario no iría jamás...

Pensemos que la mayoría de estos muchachos, por no decir todos, no tienen la conciencia formada de lo que esta guerra significa. Si no les educamos a base de una concepción clasista, desconocerán la finalidad de sus acciones, y, por ende, no esperemos entusiasmo ni éxito en las mismas. Más todavía; si la acción es hija de la pasión o del cálculo, ¿qué podemos esperar y pedir a estos hombres, que podemos esperar de este ejército, neutro, apolítico, que se pretende formar?

Debe enfocarse el problema de otra manera.

A la par que la movilización, obligada y necesaria, para relevar al miliciano voluntario que lleva 8 meses de trinchera, precisa crear la convicción de esos hombres que van al ejército.

Es una guerra político-social la que sostenemos. No es prudente, por lo mismo, pretender ganarla con un ejército neutro, formado por soldados de mentalidad social deficiente.

La clase trabajadora organizada debe exigir que a estos reclutas se les instruya en cuestiones sociales al propio tiempo que en el manejo de las armas.

Comisarios políticos en los cuarteles que expliquen una teoría revolucionaria social, será más eficaz y más (Segueix a la pàgina 2)

G U I O Entre companyes...

—Jo no coneixia Marx a través de cap de les seves obres. Jo no estava pas massa instruída respecte als principis que impulsen la línia política del nostre partit; malgrat tot, no vaig dubtar en declarar-me marxista ingressant a un partit inspirat en la teoria formulada pel gran revolucionari Lenin, en canvi, si m'era conegut.

A través d'ell, vaig penetrar el pensament del gran sociòleg alemany. Del marxisme en coneixia això: les realitats viscudes al gran poble soviètic. La Rússia roja del temps de Lenin em confirmava prou eloqüentment que eren sàvies i ben intencionades les seves consignes. Recluzant-se en elles, el treballador rus s'alliberava. Filla de pares explotats i treballadora també; sentint vivament les ansies de la classe, res més necessitava per decidir-me a acceptar-les. Per imposar-me l'obligació d'ingressar a un partit marxista revolucionari. I ací em teniu, disposada a treballar pel triomf de la revolució socialista que ha de redimir-nos; interessada en conèixer i descobrir la ruta que ens portarà a la victòria. Vaig instruínt-me respecte a marxisme i vaig definint i afirmant el primitiu sentiment de rebellia que m'impulsava a seguir la trajectòria política del nostre partit.

Així s'expressava una militant del partit en una conversa sorgida entre companyes. Totes coincideixen en aquest relat. I es pregunten estranyades perquè no seran més les treballadores que, com elles, hauran sentit la necessitat de cercar una solució a l'her condició d'explotades. Perquè no s'hauran decidit a ingressar a un partit netament revolucionari. Manca de consciència de classe? Potser sí. Segurament.

Llàstima! Si treballéssim totes per la Revolució, la tasca assolida fóra ben profitosa... GRACIETA

CRÓNICA DIÀRIA

Les solucions intermitges

«Nunca segundas partes fueron buenas», digué el geni dels genis. Aquests darrers dies han passat algunes coses en la política d'entrebastadors que han tingut la virtut de posar alerta a la premsa revolucionària. La desautorització al dos ministres que es traslladaren a Madrid (un republicà d'esquerra i un republicà moderat comunista); la nota atribuïda al Govern de València enviada al Quai d'Orsay i al Foreign Office, el rumor recollit per certs diaris sobre la constitució d'un govern netament republicà i l'ofensiva contra el govern regional de Catalunya, empresa pel comunisme oficial.

Tot fa creure, en efecte, que ens trobem en el període àlgid de l'acció liquidadora que denuncià el P. O. U. M. quan per pressions «extraterritorials» fou expulsat del govern de la Generalitat. Es va a la liquidació de tot vestigi de revolu-

ció, restablint el govern republicà de la república democràtica.

«La Història ofereix, primerament, el poder a la classe treballadora. Si aquesta el refusa o demostra una manca d'intel·ligència i de preparació per a prendre'l, aleshores, indefectiblement, passa al feixisme. No hi ha buit possible. I la pseudo democràcia burgesa és el buit» (Maurín: Hacia la segunda revolución).

Cal que els obrers i els camperols es fixin bé en el caràcter i significació de la maniobra. Quan va proclamar-se la república, el poder va passar a les mans de la burgesia republicana, amb la confiança expectant de la classe treballadora. Al cap de quatre mesos, amb motiu de la vaga de la Telefònica, Galarza intentava el «disparo sin previo aviso».

El 10 d'agost del 1932, sufocada la primera sublevació de San-

jurjo, la petita burgesia d'esquerra tenia ocasió per a realitzar els postulats de la revolució democràtica. Va passar el contrari. Després dels primers moments, les dretes reanudaren l'ofensiva canviant de fàctica.

Així arribarem a les eleccions del novembre del 1933 les quals, presidides per un govern d'esquerra, foren de les més brutes, de les més porques que registren els anals electorals de la monarquia borbònica. Botella Asensi, avergonyit, presentà la dimissió del càrrec de ministre.

Després... Aliança Obrera, Octubre, «Commune» d'Astúries, Front popular, triomf del 16 de febrer. La classe treballadora, desviada de la seva pròpia òrbita clasista pel comunisme oficial i pel reformisme socialista, entrega el

(Segueix a la pàgina 2)

L'ALIANÇA OBRERA

L'Aliança Obrera no desplaça, no pretereix, no esmicola cap de les organitzacions existents. L'Aliança Obrera creix en fortalesa proporcionalment a la creixença dels organismes que la integren. I viceversa, en la mesura que l'Aliança Obrera, (que no és una organització sinó una superorganització) augmenta en extensió i en intensitat, automàticament, les repercussions favorables es manifesten als sindicats, als partits i a les altres organitzacions de la base.

El «soviètic» fou a la Revolució Russa, el que l'Aliança Obrera és a la Revolució espanyola.

Per mitjà de l'Aliança Obrera, el proletariat comença a recobrar la confiança en ell mateix. El Front Únic no és una simple suma de forces; és una progressió geomètrica. Els treballadors es sentiran més forts en conjunt i individualment. El proletariat comença una cursa de lluites aferrissades al final de les quals assolirà la victòria.

Joaquim Maurín
«Hacia la segunda Revolución»

Crònica diària

(Ve de la pàgina 1)

poter, una altra vegada, a la burgesia republicana d'esquerra.

Aquesta cop-deia Azafia — no ens passarà com en el primer bienni. L'experiència dels primers dos anys ha estat tràgicament alligonadora — proclamava Companys.

Avui estem pagant amb la sang dels millors fills de la classe treballadora, amb la vida de les nostres companyes i dels nostres vells i amb la destrucció de les nostres llars, l'error idiota d'haver confiat una segona vegada els nostres destins a una classe social que ja ens havia demostrat, d'una manera ben contundent, que només sabia anar de desastre en desastre.

«Que una classe — ha dit Trotski — s'encarregui de resoldre els problemes que interessen a una altre classe, és una d'aqueixes combinacions pròpies de països atassats».

Es que no n'haurem tingut prou amb la segona part? Ens en volen fer assajar una tercera? Impossibile. El proletariat ibèric — i menys avui que té les armes — no serà tan masell. Podrà sucumbir en la guerra que li té declarada el capitalisme mundial. Morirà o matarà. Perdrà o triomfarà. El que no farà, però, és pujar per tercera vegada al Gòlgota. Si Crist — i diuen que era Déu — només va pujar-n'hi una!

Joan QUER.

A més a més s'ensenyarà el maneig de les armes.

Tots els companys de 18 a 40 anys, cada dia a la Caserna «Lenin»!!

Concentració de la Joventut Comunista Ibèrica a la Font dels Lleons

El proper diumenge, a la tarda, tindrà lloc la concentració de la Joventut Comunista Ibèrica a la Font dels Lleons.

Sortida del Club: A les dues de la tarda.

MITING

on parlaran:

Josep Clascà, pels pioners.

Lluís Vasco, per la J. C. I.

Conxita Serrats, pel Secretariat Femení.

Jaume Brunsó, pel Comitè Local de la J. C. I.

Lluís Corominas, pel P.O.U.M.

Presidirà: Garcia

Es prega l'assistència de tots els companys del P.O.U.M., de la J. C. I., del S. F. i dels Pioners.

El Comitè.

SECRETARIAT FEMENI DEL P. O. U. M.

Demà, dissabte, tindrà lloc la reunió que, setmanalment, realitza aquest secretariat. Per haver-hi assumptes d'importància a tractar es prega a totes les companyes que no hi manquin.

El Secretariat

SOCORS ROIG DEL P. O. U. M.

Es posa en coneixement de totes les companyes del partit i de les simpatitzants i voluntàries que anaven a treballar al taller que el Socors Roig del P. O. U. M. tenia muntat a la Caserna «Lenin» (ex-convent de les Beates) que, aquest, ha estat traslladat al local del carrer de Ciutadans, 12-2.º-1.ª.

Per la necessitat que tenim tots de treballar pels nostres companys del front, és necessari que cap companya deixi de portar el seu ajut.

SOCORS ROIG DEL P. O. U. M.

Dimarts tingué lloc, en el local del nostre partit, la reunió de delegats del Socors Roig de les cèl·lules que formen el partit.

En ella es donà compte de quina era la missió de cadascu dintre la cèl·lula i de la necessitat de treballar intensament en aquest sentit.

Es nomenà als companys que havien de formar el Secretariat del S. R. Aquest quedà constituït de la següent manera:

Encarregat de l'administració: Carme Bahí.

Los reclutas se incorporan

(Ve de la pàgina 1)

consecuente con los tiempos que vivimos que las horas dedicadas al Código Militar a que se les somete.

Solamente, con soldados convencidos al socialismo, solamente con un ejército organizado al servicio de la Revolución podremos estar en condiciones de obtener la victoria.

P. G.

De cotització: Josep Bosch.
Del taller: Mercè Padrós.
De propaganda: Dolors Montalat.

SECRETARIAT DEL SOCORS ROIG DEL P. O. U. M.

Els companys delegats de cèl·lules, que necessitin posar-se amb contacte amb els companys que formen el Secretariat, podran disposar d'ells d'una manera segura.

Encarregat de l'administració (Carme Bahí), cada dilluns i dijous de 7'30 a 8'30.

Encarregat de la cotització (Josep Bosch), cada dimarts i dimecres, de 7 a 8.

Encarregat del taller (Mercè Padrós), diàriament de 5 a 8.

Encarregat de propaganda (Dolors Montalat), diàriament de 7 a 8.

En cas d'urgència, els companys seran atesos per un encarregat responsable.

El Secretariat

A tota la joventut treballadora!

La premsa d'ahir publicava la llista de detinguts darrerament a València, acusats de pertànyer a la «cinquena columna».

Entre ells hi figura un tal Eduard Garreque, que s'ha fet dir dirigent de la Joventut del P.O.U.M.

Ens interessa aclarir davant la Joventut treballadora i davant tota la classe obrera, que aquest individu no ha ocupat cap lloc de responsabilitat a les nostres files ni té res a veure amb la nostra organització juvenil comunista.

El Comitè Executiu de la Joventut Comunista Ibèrica (P.O.U.M.)

NOTICIARI

Comunicat Oficial de guerra facilitat per la Comissaria de defensa de la nostra ciutat, al·les dues de la tarda.

Sense novetat en el dia d'avui.

Girona, 26 de Març del 1937.

Aquesta tarda ha sortit en direcció a Barcelona, el company Jordi Frigola, comissari de la Generalitat a Girona, per tal de resoldre assumptes relacionats amb la Comissaria i les comarques.

Consell Municipal de Girona

Conselleria de Cultura
Una nova classe

A proposta del Conseller de Cultura i per acord del Comitè Permanent, aquest Consell ha creat en l'Escola de Belles Arts una classe de repujat, esmalt, cisellat i gravat. El taller on es donarà aquesta classe ha estat instal·lat en l'ex-convent d'Escolàpies, Plaça de la Catedral, i serà dirigit pel professor Narcís Carmaniú. Les classes començaran el proper dia 1 d'abril tindran lloc de 6 a 7 del vespre.

La matrícula provisional es formalitzarà a la Secretaria de la Conselleria de Cultura, antiga «Casa Carles», de 11 a 1 del matí i de 5 a 7 de la tarda dels dies feiners. La matrícula restarà definitiva després d'haver efectuat satisfactoriament un exercici demostratiu de posseir els necessaris coneixements de dibuix. Aquest exercici tindrà lloc el dia 1 d'abril en el mateix local-escola i a l'hora de classe.

Complimentant ordres superiors la Guàrdia Urbana ha fet lliurament d'un Band als distints industrials d'aquesta que tenen 20 o més operaris, per a que tinguin instal·lats un botiquí o farmaciola als ta-

llers respectius, segons lo disposat per la Conselleria de Sanitat i Assistència Social del Govern de Catalunya amb data 27 de febrer passat.

La veïna d'aquesta, Carme Panella, domiciliada al carrer de Remenses, n.º 6-1.ª, fa a mans de l'Alcaldia un gos de raça llop-jove, el qual es lliurarà al qui acreditat que li pertany.

El guarda Devesa, Josep Lozano, ha foragitat dos caravanes de gitanos de sota el pont del tren de M. S. i A.

Sessió del Comitè Permanent
del dia 23

El dimarts dia 23, celebrà sessió el Comitè Permanent del Consell Municipal, sota la presidència de l'Alcalde company Duran.

S'aprovà una proposta del Conseller de Governació per a que s'adquireixin tres models: corrents de mascaretes contra els gossos asfíxians, facultant-se la també per a que, si donen resultat, se n'adquireixin les que es creguin convenientes per a les necessitats de la ciutat.

S'acordà també una altra proposta de la Conselleria de Governació, considerant funcionaris municipals als vigilants de la ciutat, atenent a l'acord adoptat en el darrer Ple Municipal.

La Conselleria de Governació presentà una altra proposta sobre dualitat de càrrecs, segons la qual, tots els funcionaris municipals que tinguin més

d'un càrrec hauran d'optar per un d'ells abans del 1.ªr d'abril proper, puix que del contrari, es consideraran baixa de la plantilla municipal.

S'aprovà provisionalment l'Ordennança establiment un impost extraordinari sobre la correspondència postal, telefònica i telegràfica.

El Conseller de Cultura donà compte de l'excel·lent actuació del Tribunal que ha presidit els exercicis per a prendre part en els estudis de comerç, fent constar la seva satisfacció al Comitè Permanent.

Després de tractar-se d'altres assumptes de tràmit de poca importància, s'aixecà la sessió.

Girona, 24 març del 1937

Emissora E. A. J.-38 Ràdio Girona.-Horari aproximat de emissions!

Emissió de sobretaula

A les 13, — Obertura, Senyals horaris pel carrilló.-Emissió dedicada als infants.

A les 13,15 Musica Variada, en discos.

A les 13,45, Emissió de la Delegació d'Estat Català a Girona.

A les 14, Comunicat oficial del matí i sumari del «Diari Oficial» de la Generalitat de Catalunya, amb altres informacions.

A les 14,15, Servei d'informacions de Ràdio Associació de Catalunya. (Eventual).

A les 14'30, Notes facilitades per la Comissaria de la Generalitat a Girona.

A les 15, Fi de l'Emissió.

Emissió de nit

A les 20, Obertura, Senyals horaris pel carrilló. - Diari parlat C. N. T. - F. A. I. (Informació dels fronts. - A continuació: Emissions diverses.

A les 20,20, Notes facilitades per la Comissaria de la Generalitat a Girona.

A les 20,40, Servei especial d'informacions de Ràdio Associació de Catalunya.

A les 21, Comunicat oficial de la nit altres informacions des del Palau de la Generalitat de Catalunya.

A les 22, Comunicat oficial del Ministeri de la Guerra, des de Madrid. - Seguidament diari parlat «L'Espurna» del P. O. U. M.

A les 22,20, Lectura dels editorials de la restant premsa gironina.

A les 22,30, Musica selecta, en dis.

A les 23, Fi de l'Emissió.

Espectacles

Programa per avui:

Sala Bakunin: «Warner Bros» presenta a Bette Davis i George Brent en «La que apostó su amor». «Radio Film» presenta «Corazones rotos» per Katherine Hepburn i Charles Boyer.

Esportives

Diumenge a Barcelona

El proper diumenge dia 28 el Gira F. C. es traslladarà a Barcelona per tal de jugar el partit corresponent a la Lliga Catalunya-Llevant.

L'equip gironí serà: Florença, Farró, Torredelflot, Tries, Gómez, Mader, Lluç, Trujillo, Bramón, Guillermo i Parera (suplent Ferrer).

A Figueres es traslladarà l'equip (B) del Girona aliniant el següent onze: Florença (F), Baiges, Caritg, Dalmau, Privat, Sancho, Garcia, Torres, Jordà, Vidal i Ponsdomènech (suplent Rustollet).

Maurín

KIK

Vida del Partit

Departament de Guerra

Es prega a tots els nostres militants i simpatitzants que es trobin compresos en les llesves 1932-33-34-35 i 36, que passin pel Departament de Guerra, (Caserna Lenin), per tal de comunicar-los un assumpte que els interessa.

Girona-5-març-1937.

El delegat responsable, LLUIS COROMINES

A TOTS ELS CAMARADES DEL PARTIT I SIMPATIZANTS

Per a completar els quadres de la «Divisió Lenin» en els fronts de combat i contribuir a la ràpida mobilització del proletariat, es precisa la incorporació de camarades.

El P. O. U. M. us invita a allistar-vos en aquesta nova formació de l'Exèrcit Obrer Revolucionari, per a combatre el feixisme i pel triomf final del Socialisme.

Camarades an tifeixistes! Joves revolucionaris! Ingresseu a la «Divisió Lenin».

El Comitè Local del POUM

Companys del P.O.U.M. i J.C.I.

Assistiu cada dia a les lliçons d'INSTRUCCIÓ que es donen de 7 a 8 del vespre a la Caserna «Lenin» per tal de formar-vos un bon coneixement MILITAR, necessari en aquestes hores de lluita.

L'Aviació feixista bombardeja l'Alcàsser de St. Joan (Ciutat Reial) i causa 4 morts i molts ferits

BARCELONA

L'aviació roja bombardeja Saragossa i Osca

Sarinyena, 26. — Algunes esquadres de diferents camps de la nostra zona relativament pròxima a la part d'Aragó en poder dels facciosos, s'elevaren anit passada i marxaren sobre terreny enemic i descarregaren una gran quantitat de bombes.

Tots els aparells tornaren a llurs bases per a carregar novament i tornaren a bombardejar novament els objectius facciosos. Llançaren nombroses bombes de cent cinquanta, cent i cinquanta quilos. Però el raid es repetí amb èxit diverses vegades i deixaren caure llurs projectils sobre objectius exclusivament militars.

El càstic ha estat duríssim i per persones que escoltaren les emissions de Ràdio Aragó a l'hora que començava el bombardeig, es pogué comprovar que el pànic en el terreny enemic fou espantós. Diverses emissores feien apremiants crides d'auxili.

S'ha comprovat que els nostres aparells llançaren quatre mil quilos de metralla damunt Osca i unes dos mil sobre Saragossa. Els nostres aviadors, però, no es dedicaren a fer mal a la gent innocent sinó que descarregaren les bombes sobre objectius militars.

Les centrals elèctriques de Tremp bombardejades per l'aviació facciosa

Comunicats oficials del front d'Aragó

El d'ahir nit

L'activitat al front ha quedat reduïda a intenses accions d'artilleria als diversos sectors.

A les quatre de la tarda del dia d'avui, novament l'aviació facciosa ha fet acte de presència sobre les centrals elèctriques de Tremp i ha produït avaries d'escassa importància a les instal·lacions auxiliars que fàcilment seran arrançades.

El d'aquest matí

Barcelona (2 tarda). — El comunicat facilitat aquest matí per la Conselleria de Defensa de la Generalitat de Catalunya, diu així:

"La nostra artilleria ha batut unes concentracions enemigues d'Osca.

Les forces nostres de les posicions d'Albacas han disparat la seva fusellera contra una patrulla enemiga que en servei de reconeixement es dirigia a la Portillada.

Al sector Ebre s'han passat a les nostres línies 2 soldats amb armament.

Res més de nou excepte lleugers troteigs en diversos sectors.

El «Diari Oficial» d'avui

Barcelona (2 tarda). — Entre altres el *Diari oficial* d'avui publica el decret pel qual els milicians armats de la costa deixin de cobrar el plus de 1 pta., però que segueixin cobrant les 2'50 ptes. de més

que el darrer decret d'octubre els hi assignà.

La reunió d'avui

Barcelona (2 tarda). — Els periodistes han estat a la secretaria de la Presidència, on el company Piquet els hi ha dit que, tal com s'havia anunciat ahir, aquesta tarda a les 6 tindrà lloc la continuació de la reunió de Consell de la Generalitat i que serà presidida per

Lluís Companys.

Els informadors han estat llavors a la secretaria del conseller primer on el senyor Ubach els hi ha dit que Terradelles estava reunit amb la delegació d'Indústries de guerra, i que la presidia.

El diputat socialista Amador Fernández a Barcelona

Barcelona (2 tarda). — Aquest matí ha entrat al port de Barcelona el vaixell anglès "William Holla" procedent de Gijón.

Ha desembarcat el passatge, entre el qual s'hi trobava el diputat socialista Amador Fernández.

MADRID

L'artilleria castiga les posicions rebels

Madrid, 26. — Al sector de la dreta de la carretera general d'Aragó ha continuat la meritíssima labor de les tropes republicanes, que no descansen un sol dia a crebant més i més les hordes feixistes.

Des de les primeres hores de la matinada l'exèrcit popular s'ha dedicat a avançar sobre les posicions faccioses i han trobat per part dels rebels bastanta resistència. Sens dubte saben aquests que l'atac de les nostres forces va ésser, i és, definitiu i aclaparador; i resisteixen un xic, com si sabessin el final que els espera.

L'artilleria ha començat a castigar les posicions rebels des de bon matí. Sobre les posicions de Renales i els seus voltants ha caigut una veritable cortina de foc. Els danys causats han estat enormes i els rebels han hagut de replegar-se una vegada més davant la pluja de plom que els queia a sobre.

Seguidament l'aviació republicana ha realitzat alguns vols sobre les posicions castigades per la nostra artilleria i ha bombardejat amb eficàcia algunes d'elles. Els aviadors han pogut comprovar que les destroces causades per les granades i per les bombes dels nostres aparells han estat molt grans. Parapets i trinxeres han quedat desfetos.

Un canó, amb el qual els rebels començaven a hostilitzar aquest matí les nostres forces, ha estat desmuntat pels obusos de la República.

Tres avions facciosos abatuts

Madrid, 26. — L'aviació facciosa, volant a enorme alçària, es dirigí cap al nostre camp. Les bateries antiaèries feren un ràpid foc sobre els avions rebels i feren blanc sobre un trimotor "Junker" de bombardeig, que encara no havia descarregat les seves bombes damunt el camp. La càrrega que portava l'avió féu una explosió tremenda i el fusellatge del motor fou ràpidament pres per les flames. Restes carbonitzats de l'avió alemany caigueren en terreny enemic.

Un aparell de caça marca "Heinkel" que intentà, en vol curt, ametrallar un nucli de les nostres forces, també fou objecte dels disbars dels nostres antiaeris. Un dels nostres projec-

tils el tocà de ple i també s'encengué en l'aire. L'"Heinkel" caigué completament carbonitzat a les nostres línies.

A dos quarts de sis de la tarda l'aviació rebel tornà a aixecar-se novament i arribà al casc de Madrid. Els nostres antiaeris funcionaren immediatament. Els disbars de les nostres bateries els seguiren i un aparell "Fiat" al qual abastaren els nostres projectils caigué a terra i s'incendià ràpidament.

Navalperal no trigara a ésser nostre

Al sector del Jarama nodrit troteig de canó amb què les nostres bateries castigaren les posicions feixistes.

Igual succeí a la província d'Avila on les posicions de Navalperal de Pinarens, foren terriblement castigades per la nostra artilleria. Sembla que Navalperal ja està totalment evacuat davant la temença dels facciosos d'un atac per la nostra part.

Avancem per Còrdova!

Andújar, 26. — Impressió de darrera hora de la brillant jornada d'ahir a Pozoblanco.

Les nostres tropes, trencant el cercle que envoltava Pozoblanco per la carretera d'Alcázar, han rebutjat l'enemic cinc quilòmetres i s'han situat les nostres primeres línies a aquella distància.

Ha estat imponderable l'actuació dels avions, carros blindats i tancs de l'exèrcit lleial.

L'enemic es veié sorprès davant l'allau de les nostres forces. Va creure que ens resignaríem a la inactivitat que ells ens imposaven. Els hem causat un enorme nombre de baixes.

L'aviació enemiga, novament, aprofitant la nit, volà damunt Villanueva de Còrdova, Cárdenas i Andújar, llançant bengales i cercant objectius.

La Gaceta d'avui

València (4 tarda). — La Gaceta d'avui publica entre altres la següent disposició:

"Cessin en el càrrec de l'aduana de La Junquera els ciutadans Francesc Pujol Soler i Joan Pujol Soler.

Comunicat de Bilbao

Euskadi (4 tarda). — Aquesta

matinada l'emissora Ràdio Bilbao ha radiat el següent comunicat:

Front de Guipúscoa: Duels d'artilleria al sector d'Eibar.

Front d'Alava: L'artilleria lleial ha bombardejat posicions enemigues d'Alava i Villareal.

Front d'Euskadi-Santander. L'aviació enemiga ha efectuat un raid aeri sobre el port deixant caure una certa quantitat de bombes que ultra caure a la mar han tocat un vaixell mercant causant-li serioses avaries.

Volien lliurar Almeria el mateix que Màlaga

Almeria (4 tarda). — El governador es mostrà satisfet de la tasca realitzada pels agents de policia que ha permès descobrir la xarxa d'espionatge existent tant a la capital com als pobles de la província, la qual cosa donà lloc a que a Gibraltar, en una reunió de primats del feixisme, s'assegurés que Almeria seria lliurada com Màlaga. La xarxa ha quedat desconectada i a la presó es troben els principals compromesos.

Atac aeri a l'Alcàsser de Sant Juan

Ciudad Real (4 tarda). — Sobre l'alcàsser de San Juan aquesta matinada han volat 5 aparells facciosos que han efectuat un raid de bombardeig deixant caure una gran quantitat de bombes.

Aquestes han caigut damunt al-

gunes cases destruïnt-les i colgant entre les desferres als seus habitants.

Tot seguit s'han mobilitzat els serveis de socorsos i s'han pogut extreure 4 cadàvers i molts ferits.

A l'hora de comunicar continuen els treballs de salvament. Se sap que hi han més morts i el nombre de ferits és elevadíssim.

Els avions feixistes no cercaven cap objectiu militar, sinó simplement fer honor al seu lema: Destrucció!

Les forces republicanes al Cerro del Toro?

Almeria, 26. — Per notícies particulars encara no confirmades oficialment sabem que les tropes republicanes que operen al sector de Motril han realitzat un victoriós avanç i han ocupat el Cerro del Toro.

Des d'aquesta magnífica posició, que domina totalment el poble de Motril, aquest queda a uns dos quilòmetres. En l'avanç l'enemic sembla que ha sofert moltes baixes i se li han fet alguns presoners.

També s'assegura que els facciosos han evacuat Motril.

Cabanellas, ferit?

«Le Peuple» dona la notícia d'aver sofert un accident automobilístic l'ex-general Cabanellas, a la carretera de Burgos a Irun, del qual resultà ell i el seu ajudant ferits, el primer lleugerament i el segon molt greu. Ambdós foren transportats a l'Hospital de Burgos.

ESTRANGER

Nou ajornament de l'aplicació completa del control

Londres, 26. — Les converses relatives a la instal·lació dels llocs administratius del control retardaran l'aplicació del pla que es creia que podria entrar en vigor el dia 29 del corrent.

Amb tot, es confia que el pla complet de control entrarà definitivament en vigor dins de quince dies.

El fet que el Comitè no es reunixi durant les festes de Pasqua indica que els treballs relatius al pla poden donar-se virtualment per enlestits. S'anuncia, a més, que la posició d'Itàlia amb relació a la retirada de voluntaris, no afectarà per a res l'aplicació del pla de control.

Hom confia que Itàlia abandonarà la seva paradoxal posició i que el Comitè podrà reprendre, passat Pasqua, l'examen de la qüestió.

Ahir França tenia la intenció de presentar, davant l'organisme ginebrí, el problema de l'estricta aplicació de la prohibició d'enviar voluntaris; però sembla que el Quai d'Orsay s'ha donat que aquest problema és d'incumbència únicament del Comitè. El canvi d'actitud en qüestió, segons l'Agència Reuter, es deu a l'entrevista del senyor Delbos amb l'ambaixador d'Anglaterra a París.

S'augmenten els sous a Fransa

París (4 tarda). — En la reunió de la Cambra francesa celebrada aquesta nit s'ha aprovat el projecte de llei tendint a millorar la situació dels petits empleats.

Tretze morts en accident d'aviació

Pittsburg (4 tarda). — Un avió de la línia "Transcontinental" de Nova York ha caigut per avaria i d'entre els ocupants han resultat 13 morts, 10 d'ells passatgers.

«Hem d'abreviar els tràmits de la Història, fent un salt de quatre segles per tal d'assolir els que ens han pres la davantera i amb els quals ens és necessari conviure», afirmà Costa.

Aquest salt, en el temps, no era altra cosa que la revolució. Si els republicans no el donaven, el donaria la classe treballadora, comentà Maurin.

Ortega i Gasset i la Dictadura

Josep Ortega i Gasset, "el savi", en unes declaracions fetes des de París, s'ha declarat neutral en vers la guerra civil espanyola. Recordem unes paraules del seu germà, Eduard, que pronuncià, a les primeries de la Revolució, afirmant que "l'illustre professor" es mantenia antifeixista cent per cent. La veritat, però, no pot amagar-se mai.

Araquistain, el mes de gener del 35, escriu, a "Leviatàn", que la saviduria d'Ortega i Gasset era un mite i més, encara, la seva adhesió a la República. El pintava vanitos, pedant i arribista.

Ortega Gasset, en plena eufòria republicana, era el cap visible de l'"Olimpo" parlamentari, quadrilla intel·lectualoide titulada "Al servicio de la República". Ni un sol dels seus membres negà els seus serveis al bien negre: Iranzo, Marañón.

El primer que desemmascarà Ortega Gasset, fou el nostre malaguanyat Maurin.

En plena dictadura, sis anys abans que Araquistain, Maurin escrivia el següent article que es tota una pega acusatòria. Els homes de la República, però, en feren cas omís i tributaren a Ortega Gasset l'homenatge de llur impotència.

La premsa espanyola ha publicat aquests darrers dies una llista del "filòsof" Ortega i Gasset contestant un núcli d'escriptors i periodistes que li han demanat parer sobre l'hora inquietant que travessa Espanya.

La "intelligència" espanyola passa actualment un període extremadament difícil. Durant molt de temps s'havia mantingut al marge de les qüestions polítiques, escudada en una mena de concepció aristocràtica. S'havia cregut per damunt de les misèries humanes. Quan la lluita entre la classe obrera i la burgesia ha esdevingut aspra, brutal, la "intelligència" observava les incidències de la batalla amb indiferència gairebé sempre. Nietzscheitzada, la "intelligència" es sentia per damunt del bé i del mal.

Vingué la dictadura. Aquest esdeveniment no l'ha pas inquietat, exceptuant Unamuno. Res no ha canviat, sembla. Els filòsofs poden continuar filosofant; els novel·listes escrivint llurs noveles; els savis oficials poden continuar dormint...

Durant la primera època, la dictadura aixafà el moviment obrer. Els intel·lectuals no s'hi amoinaren gens. En el fons, llur instint de classe es divertia amb les brutalitats de les botes militars.

Mes el torn per la "intelligència" arribà, tanmateix. La dictadura de Primo de Rivera-Martínez Anido ha estat el triomf de les forces semi-feudals que han aprofitat tots els mitjans per dominar-ho tot. És, només, al moment precís en què la reacció clerical cerca imposar-se totalment, en els dominis culturals de la "intelligència", que aquesta comprèn — una mica tard, però — que la dictadura és el seu enemic acarnissat. El fuet blincadís de la reacció, en les mans d'alguns brutos, ha emmudit els intel·lectuals que s'atreverien a exterioritzar llur descontent.

Què fer, mentrestant? Han creat un abim entre ells i la classe obrera defugent de la qual el contacte. On cercar ajut?

La intel·lectualitat espanyola ha conegut, en la seva història, un període semblant al que ara travessa, vers les

darreries del dinovè segle. L'exèrcit fou batut; Espanya, que havia estat una gran potència, es veu arreconada en darrer pla: vençuda, humiliada, compadida. La "intelligència" espanyola, en comptes de reaccionar, fou així mateix vençuda, atuida. És llavors que apareix "la generació del 98", escèptica, pessimista, anarquitzant. A Ganivet, el pensador més profund d'aquesta època, es suïcida. Costa parla de la necessitat d'europèitzar-se. Unamuno, sempre paradoxal, li respon que el que cal és africanitzar-se. Azorín, llavors escriu la seva primera novel·la "Voluntad", que dona la mesura certa de la força espiritual d'aquella generació. El protagonista, atuit, es deixa emportar per la corrent. Hom retroba la mateixa gesta en "Camino de perfección", de Baroja. Maeztu se sent atret per Nietzsche i per "La Conquesta del Pa", de Kropotkin.

Aquella generació porta la mateixa empena que els intel·lectuals russos després del 1905. El seu caràcter de petita burgesia allunyada del moviment obrer li pren la força irresistible d'una classe, que se sent obligada per la història a considerar les derrotes com a senzilles reculades momentànies.

En 1929, la "intelligència" espanyola, igual que l'an 1894, desorientada, cerca de nou la flama que pugui guiar-la a través de les tenebres.

El sol fet que una part d'aquests que voldrien jugar un cert paper en els esdeveniments que s'acosten, s'adreixin a Ortega i Gasset per a demanar-li les idees directrius, és la confirmació clara de la incertitud; del caos polític d'aquesta "intelligència".

Ortega i Gasset, el nom del qual s'ha fet sentir més enllà de les altes fronteres d'Espanya, i que disfruta de la consideració com a cúspide de la intel·lectualitat hispànica, és el representant típic d'una classe en decadència. Ortega i Gasset és l'intel·lectual nefast per excel·lència en aquest període turbulent. El renom obtingut gràcies al seu indiscutible talent de publicista, li dona una gran influència damunt la jove intel·lectualitat espanyola. És de temer, que en tant no sigui apartat el perill de la metzina d'Ortega i Gasset, hom no trobarà un camí veritable pel moviment intel·lectual.

Durant els darrers mesos, hem vist, primer a Madrid i després a tot el país, un alçament general dels estudiants, secundat tot seguit pels professors, de bo o de mal grat. Aquesta protesta contra les forces semi-feudals, contra la dictadura, assenyalava un profund trastorn en la consciència de classe de la petita burgesia espanyola. Aquest moviment revolucionari està destinat a un fracàs llàstimos si no existeix una doctrina per estructurar-lo.

La intel·lectualitat espanyola s'ha comportat suava amb dues actituds ben diferents davant de la dictadura. Una fracció s'ha posat obertament al costat de la dictadura: Maeztu, Concha Espina, Cajal, Olariaga, Flores de Leizaola, etc. La resta, oposada a la dictadura, ha restat en una situació passiva. Aquesta ha estat la majoria. Solament Unamuno tingué el coratge de rebel·lar-se des del primer dia. Els altres esperen que els temps destrueixi la infamant dictadura militar. Encara, hom pot distingir una tercera actitud més funesta: la dels que teòricament són partidaris del règim dictatorial, però que es donen vergonya de dir-ho. La covardia de llur posició els impideix de situar-se decididament en les categories del dictador. Ortega i Gasset és el cap d'aquest corrent filo-feixista. El filòsof de l'aristocràcia, el teòric de les minories selectes, no s'atreveix, per una mena de pudor i de sentit d'elegància,

a declarar-se admirador de la grolleria i de la ignorància dels generals. Aital declaració per part seva podria estorbar-li el vol elegant en l'atmosfera de banalitat filosòfica. Altrament, fa uns mesos, en una conferència que donà a Buenos Aires, Ortega i Gasset s'arriscà a dir amb sinceritat que "el cop d'Estat del 13 de setembre de 1923, ha estat un esdeveniment que ell falla saludable".

Mentrestant, el mestre Ortega i Gasset respon així als que l'han consultat:

"La nostra missió ha arribat en un moment feliç de desenvolupament interior; per primera vegada, després de molts segles, ha estat possible un gran assaig de reorganització nacional".

Ningú no s'ha atrevit encara a fer un elogi de la dictadura com el que acaba de fer Ortega i Gasset. Després d'això, Primo de Rivera és l'home més genial d'Espanya des de molts segles. I aquesta afirmació és feta pocs dies després del tancament de les Universitats; de la persecució acarnissada contra els estudiants revolucionaris; després de cinc anys i mig de brutalitat policíaca, de terror sagnant i d'opressió.

L'escola d'Ortega i Gasset porta l'empremta del seu inspirador. La joventut que segueix la seva línia, s'inclina vers feixisme. Giménez Caballero i el seu grup de "La Gaceta Literaria" n'és un exemple.

El pervindre d'Espanya està en contra el triomf de les forces semi-feudals que encarna la dictadura. La joventut intel·lectual ajudarà a portar Espanya vers el bon camí, que oposant-se amb totes les seves forces a la dictadura, significa seguir un camí absolutament contrari al marcat per Ortega i Gasset.

Cal destruir la vella Espanya: la de la Inquisició i la de Primo de Rivera. La joventut universitària ha de desemmascarar Ortega i Gasset. En tant que aquest filòsof "diletant" conservarà un control espiritual, les bases de la dictadura tindran un fort sosteniment en la "intelligència".

Joaquim MAURIN

Paris, 17 d'abril de 1929.

El Govern del Front Popular, mentre negava la readmissió a l'Exèrcit, dels herois d'octubre (Farràs, Lluengo, Escofet, Ricart, etc.), entregava els comandaments als generals insurrectes (Cabanellas, Goded, Franco).

Fulletó de L'Espurna 45 - El Taló de Ferro

meu pobre pare vell, extenuat a morir-ne seria suficient per a imedir-m'ho.

Tenia les llàgrimes als ulls, aquell heroi, mon gran heroi meu! No podria perdonar mai la manera com havia estat deformada la consciència del seu pare, les mentides sòrdides i els robos mesquins que havia estat obligat de fer per a posar el pa de la seva mainada a taula.

— El meu pare era un bon home, em deia un dia l'Ernest. — Era una ànima excel·lent que fou torçada, mutilada, esmoçada per la salyatergia de sa vida. Els seus amos, els arxi brètols, feren d'ell una bèstia aclaparadora. Tindria d'ésser viu encara ara, com el vostre. Era fermament constituït. Però fou agafat per la màquina i gastat fins al cim per a produir beneficis. Penseu-hi en això. Per a produir beneficis. La sang de les seves venes fou transmutada en un sopar regat de vins escullits, en un caprici per una rossa o en alguna altra orgia sen-

sual per a rics desvagats i paràsits, els seus amos, els arxi brètols!

CAPITOL VII La visió del bisbe

— El bisbe s'ho ha presseriosament, m'escrivia l'Ernest. Cavalca de plè en el buid. Es avui que començarà a posar d'aplom el nostre món de misèries, comunicant-li el seu mensatge. M'ho ha anunciat i no he pogut dissuadir-le'n. Serà ell qui presidirà aquest vespre a l'I. P. H. (4) i vol incorporar el seu mensatge a la al·locució d'obertura que farà.

Puc passar-vos a buscar per a anar-lo a escoltar? Es evident que el seu esforç està condemnat per anticipat a l'abortament. El vostre cor en serà destroçat, el seu també; però, per a vos, això serà una bona lliçó de coses. Ja sabeu cara i tendra amiga l'orgullós que estic del vostre amor, en quin grau voldria merèixer la més alta consideració

(1) No existeix cap índex que ens pugui esclarir l'organització que representaven aquestes inicials.

de part vostra, i rescatar als vostres ulls, en la mesura possible, ma pròpia indignitat de un tal honor. El meu orgull desitja, doncs, persuadir-vos de que la meua opinió és correcta i justa. Els meus punts de vista son aspres, la futilitat de la noblesa d'una tal ànima, us demostrarà que aquesta aspretat s'imposa. Veniu a n'aquesta vetllada. Per tristos que puguin ésser-ne els incidents sento que us atrauran més íntimament cap a mi.

Aquell vespre l'I. P. H. tenia a San Francisco, una assemblea convocada per a envisatjar el desenvolupament de la immoralitat pública i els mitjans de remeiar-la. El bisbe Morehouse ocupava la butaca presidencial i tot seguit vaig remarcar el seu estat de sobre-excitació nerviosa. A la seva aprop estaven sentats el bisbe Dickinson, el Ar. Jones, cap de la secció d'ètica de la Universitat de Califòrnia; Místres W. W. Hurd, famosa organitzadora d'obres de caritat; Mr. Philip Ward, un altre filàntrop notori, i uns quants astres més, de menor

grandària en el cel de la moral i de la caritat. El bisbe Morehouse s'alça i comença per aquest exordi sobtat:

«Passava en cotxe pels carrers. Feia nit. D'en tant en tant mirava per la finestrella. De sobte els meus ulls s'obriren i vaig veure les coses tals quals son. El meu primer gest fou de tapar-me els ulls per a amagar-me l'espantosa realitat, i en aquesta obscuritat vaig fer-me aquesta pregunta: Què hi ha a fer? Un instant més tard la pregunta prengué aquesta forma: Què hauria fet el meu diví mestre? Llavors una llum semblà omplir l'espai, i el meu deure m'aparegué amb la claretat del sol, tal com Saül havia vist el seu en el camí de Damàs.

«Vaig fer parar i vaig baixar i al cap d'uns minuts de conversació amb dues dones públiques, vaig persuadir-les per a que pujessin al meu cotxe amb mi. Si Jesús ha dit veritat, aquelles dues dones eren les meves germanes i la única probabilitat de purificació que s'els podia oferir era la meua afeció i la meua tendresa.